

מסדר זיהוי במשטרה

אחת משיטות ודרכי החקירה במשטרה מתייחסת ונותנת דגש רב על מסדר זיהוי שנועד לזהות חשוד בזמן ביצוע העבירה. כמובן שלא משתמשים בטכניקה זו בכל חקירה ולא כל חקירה מצריכה זיהוי פלילי, אך חשוב שתדעו באילו נסיבות מתקיים מסדר זיהוי ואיך עליכם לנהוג בזמן החקירה המשטרית. זכרו כי במידה והמתלונן יזהה אתכם בתוך קבוצה של אנשים שאינם שונים בהרבה ממנו הדבר ייחשב לראיה לכאורה כי דבריו נכונים ומכאן העלילה יכולה רק להסתבך. בישראל קיימים מספר מסדרי זיהוי כגון: מסדר זיהוי חי, מסדר זיהוי תמונות, מסדר זיהוי מאולתר ומסדר זיהוי אקראי. עו"ד אסף דוק מסביר אודות יסודות הליך מסדר הזיהוי ומרכיביו.

מסדר זיהוי במשטרה

בואו נתחיל מהמקרים בהם **לא** ניתן לקיים מסדר זיהוי פלילי בשל היעדר נסיבות:

1. המתלונן מכיר את החשוד - כלומר, אם המתלונן מכיר את החשוד לפני ביצוע המקרה אין טעם לקיום מסדר זיהוי
2. החשוד לא מכחיש ששהה במקום בעת האירוע ולכן אין תועלת במסדר זיהוי, בייחוד כאשר חשף פרטים נוספים על המקרה
3. המתלונן לא נחשף לזהותו של החשוד ולכן לא יכול לשמש כעד בעת מסדר זיהוי
4. המתלונן נחשף למקרה הפלילי אך לא לזהות החשודים ולכן לא יכול להתקיים מסדר פלילי לצרכי השלמת חקירה
5. התנגדות החשוד להשתתפות במסדר זיהוי - ללא הסכמתו המלאה והמפורשת של מי מהחשודים לא ניתן לערוך מסדר זיהוי, ניתן לציין כי בשונה משמירה על זכות השתיקה שלא מזיקה בבית המשפט, כאן במקרה של התנגדות חשוד למסדר זיהוי, יכול לשמש לרעת החשוד בבית המשפט (אם כי לא בכל המקרים).

6. מצב בריאותו של המתלונן - כלומר, כושר ראייתו או חדות זכרונו. זיכרון פגום כתוצאה ממחלה פיסית או נפשית יכולות לשמש כרועץ להשלמת חקירה או מסדר זיהוי ולכן לא ניתן להחשיב את עדותו של המשתמש הלוקה בזיכרון רפוי לצרכי המשך החקירה. כמו כן בעיות ראייה כבדות פוגעות בכושר האבחנה ולכן גם הם אינם יכולים לשמש כראיה.

עליכם להבין כי מסדר פלילי הנו חלק בלתי נפרד מהליך החקירה ולכן גם בקשה "קטנה" או "לא משהו רציני" מצד החוקרים בהיעדר הסכמה או המלצה מפורשת של עורך הדין בעת קיום מסדר זיהוי יכול להרוס לכם את החיים בשלל סיבות. אין הכוונה להמליץ לכם להתנגד להליך שכזה באם אתם מוגדרים כחשודים, אך עליכם יהיה להבין באילו נסיבות מקיימים אותם ואם דורשים אותם באופן "מקרי" או פורמלי ולכן חשוב יהיה שתקראו את ההבדלים בין מסדרי הזיהוי ותמיד תשהו את ההחלטה עד לקבלת חוות דעת משפטית של עורך הדין שמטפל בכם.

סוגי מסדרי הזיהוי במשטרה

נתחיל מזה שקיימים 3 סוגים שונים של מסדרי זיהוי לצרכי השלמת חקירה, אשר המרכזי והבולט שבהם הוא המסדר הפורמלי. אביא לפניכם כעת את שלושת סוגי המסדרים:

1. מסדר זיהוי פורמלי: מסדר זיהוי זה יעשה במרבית המקרים רק לאחר הסכמתו של החשוד להשתתף במסדר. במסדר שכזה יועמד החשוב ביחד עם 7 חשודים שחקניסביטים או ניצבים נוספים הדומים לתיאור שמסר המתלונן בחקירה והעד המזהה, יסקור ויבחן את העומדים במסדר ויצביע על החשוד הפוטנציאלי וזאת שאופי הזיהוי מצדו יעשה כשהוא ניצב מאחורי קיר זכוכית חד כיוונית, כדי שמי מהחשודים העומדים במסדר לא יזהה אותו לאחר שיצביע עליו בעת המסדר.

2. מסדר זיהוי בתמונות: ישנם מצבים בהם לא ניתן להציג את החשודים הפוטנציאליים במסדר זיהוי בשל שלל סיבות ולכן במקרים שכאלו דואגים לצלם מספר חשודים ולהביא לעד שלל תמונות של חשודים פוטנציאליים. העד אמור להיחשף ל 8 תמונות ולהצביע על החשוד הפוטנציאלי, כדי להפיל את החשוד. כאן חייבים להדגיש כי המשטרה תמיד תעדיף מסדר זיהוי פורמלי מאשר בתמונות ובמידה ובוצע מסדר זיהוי בתמונות, לא ניתן לאחר מכן לבצע מסדר זיהוי פורמלי בשל העובדה כי העד נחשף לתמונות החשודים.

3. מסדר זיהוי מאולתר: מסדר זיהוי מאולתר זה תרגיל חקירה מלוכלך אותו נוהגת המשטרה לעשות כדי לנסות להפיל חשודים שלא במסגרת פורמלית והוא במרבית המקרים נעשה במסדרון באקראי ואפילו בחדרים ציבוריים. כאן במקרה הזה לא שואלת המשטרה את הנאשם או החשוד אם הוא מעונין לעמוד במסדר זיהוי ומבצעת מניפולציה שנועדה לשרת רק אותה ולכן בכל הליך פלילי במשטרה תהיו חייבים עו"ד צמוד שילווה אתכם וישמש לכם כעיניים לגבי הזכויות והחבובות שלכם בהליך עצמו.

דעו לכן כי עורך הדין שלכם יוכל להשפיע על מיקומכם במסדר הזיהוי, היבט שמשפיע על ההחלטה של העד, בשל החשש להטעייתו של החשוד, קיים צורך ממשי בנוכחותו של עורך הדין שימשש כעד בהליך עצמו וישפיע על המשקל הראייתי בתיק. כמו כן היו מקרים בעבר של טעות בזיהוי של חשודים פוטנציאליים שהופללו ונכלאו על לא עוול בכפם וזאת בשל טעות של העד בזיהוי.

במרבית המקרים הזיהוי הפלילי שנערך במסדר נערך תקופה לא מבוטלת אחרי המקרה ותנאי האבחון לא תמיד אובייקטיביות, כלומר, אנשים מרזים או משמינים, מגלחים או מגדלים שיער, מסירים או עושים קעקוע ושלל אפקטים חזותיים שמשפיעים על אבחון וזיהוי נכון של החשוד האמיתי ולכן אל תחפפו ואל תזנחו את התחום הזה ותדאגו להיות בקשר מתמיד עם עו"ד פלילי שילווה אתכם בכל הליך ויוצא אתכם מהתסבוכת שמנסים להכניס אתכם אליה.

נוכח החשיבות הרבה וההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לחקירה על המשך ניהול הליך הפלילי כנגד אדם, חשוב להיוועץ עם עו"ד פלילי לפני החקירה במשטרה. התייעצות משפטית עוד בטרם החקירה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה. במידה והסתבכתם בביצוע מעשה העשוי לגבש עבירה פלילית פנו ללא דיחוי להתייעצות עם עורך דין פלילי מומחה בטלפון **052-6885006** או [השאירו פרטים](mailto:shai@prts.com) ונשמח לסייע ולהציע לכם מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדכם. סודיות מלאה מובטחת.